

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO
W PISARZOWICACH**

na rok szkolny 2023/2024

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. NOBLISTÓW POLSKICH
W PISARZOWICACH**

*„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz,
jeśli nie wie – wytłumacz, jeśli nie może – pomóż.”*

Janusz Korczak

WSTĘP

Jesteśmy szkołą bezpieczną i przyjazną dla ucznia, w której zawsze panuje życzliwa atmosfera. Nauczyciele Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pisarzowicach budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy, ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

Wychowanie jest długotrwałym procesem mającym na celu ukierunkowane działania wychowawcze przygotowujące ucznia do samodzielnego życia w rodzinie i społeczeństwie, w poczuciu własnej wartości, szacunku dla siebie i innych ludzi.

1. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 2008 r. nr 220, poz. 1431).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r., poz. 984).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327).
- Ustawa z 14 września 2022 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230).
- Ustawa z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1818).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669) oraz Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 638).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w cel przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2018 poz. 214).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pisarzowicach

2. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pisarzowicach obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych; psychicznej, ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; społecznej, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich; aksjologicznej, ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pisarzowicach obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłóceń procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych

informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u uczniów więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany jest przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów (psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, pielęgniarkę szkolną) oraz pozostałych pracowników szkoły, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

3. GŁÓWNE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju, oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,

- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

4. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pisarzowicach jest przygotowany do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu;
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie;
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania;
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania;
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią;
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata;
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym;
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy;

- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

5. DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pisarzowicach każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

1. analizy dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
2. diagnozy oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
3. oceny potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.),
4. ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczących ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego (w czerwcu ubiegłego roku szkolnego) oraz ankiet do diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących (we wrześniu bieżącego roku szkolnego),
5. identyfikacji środowiska lokalnego,
6. zasobów szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasobów materialnych (boisko szkolne, pracownie, sala gimnastyczna), zasobów technicznych (wyposażenie pracowni).

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- naukę nawiązywania poprawnych kontaktów, sympatii, szacunku i tolerancji;
- wzmacnianie motywacji uczniów do nauki;
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych (nabywanie umiejętności porozumiewania się w języku obcym, ale również kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic);
- integrację zespołów klasowych poprzez wspólne wyjazdy i realizowanie wspólnych przedsięwzięć wychowawczych;
- przeciwdziałanie pojawieniu się zagrożeń zagrażających zdrowiu i życiu uczniów;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom (szczególnie od papierosów i e-papierosów)
- edukację uczniów i rodziców w zakresie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu.

Rekomendacje:

- prowadzenie zajęć prowadzących do zwiększenia motywacji uczniów przez wychowawców i pedagoga;
- rozszerzanie działań promujących zdrowy styl życia i zdrowe odżywianie przez wychowawców i nauczycieli;
- wzmacnianie kulturalnego zachowania uczniów;
- uświadamianie na temat szkodliwości palenia papierosów, e-papierosów i innych środków psychoaktywnych;
- uświadamianie na temat zagrożeń wynikających z nadmiernego i niekontrolowanego korzystania z urządzeń cyfrowych;
- pedagogizacja rodziców.

CZYNNIKI RYZYKA:

1. Sfera psychologiczna:

- 1) brak akceptacji siebie, niska samoocena;

- 2) brak odporności na stres i problemy;
- 3) odrzucenie przez grupę;
- 4) brak poczucia bezpieczeństwa w klasie;
- 5) niska motywacja do nauki;

2. Sfera rodzinna:

- 1) brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego;
- 2) brak współpracy rodziców ze szkołą;
- 3) konflikty w rodzinie, nieraz niskie wsparcie ze strony rodziców;
- 4) brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi;
- 5) nieobecność jednego z rodziców (rozwód, praca za granicą itp.);
- 6) przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie.

3. Sfera społeczna:

- 1) środowisko sąsiedzkie;
- 2) środowisko rówieśnicze;
- 3) dostępność substancji odurzających;

4. Sfera szkolna:

- 1) obecność w szkole uczniów palących e-papierosy;
- 2) średni rzeczywisty poziom wiedzy uczniów na temat uzależnień.

6. DZIAŁANIA SZKOŁY

Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) działania wychowawcze – promujące zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej;
- b) działania edukacyjne – mające na celu poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów;
- c) działania informacyjne – polegających na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły;
- d) działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:
  - w rozwoju i zdrowym stylu życia, poprzez podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne,
  - którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
  - u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

7. PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO UCZNIÓW

W okresie dorastania istnieje zwiększone ryzyko rozwoju problemów zdrowia psychicznego. Jest to okres uczęszczania do szkoły, nawiązywania przyjaźni, znajomości, budowania relacji z rodzicami i innymi członkami rodziny oraz budowania własnej tożsamości.

Dorastanie to niezwykle ważny okres, w którym jednostka przechodzi poważne przemiany w sferze biologicznej, psychologicznej, społecznej i kognitywnej. Te lata życia często wiążą się z poczuciem zagubienia, smutku, zmianami emocji, nastrojów. Zmienna wrażliwość, nowe myśli i odczucia – same jak i w połączeniu z nowymi zachowaniami / doświadczeniami (np. konflikty z rodzicami, rodzeństwem, czy rówieśnikami), mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia psychicznego. Szczególnie silnymi doświadczeniami, od którego często zależy kondycja psychiczna i emocje młodego człowieka, są relacje z rówieśnikami. Zdarza się, że podejmuje on ryzykowne zachowania w celu przyciągnięcia uwagi i zdobycia aprobaty ze strony kolegów. Takie sytuacje mogą prowadzić do licznych niekorzystnych konsekwencji także dla zdrowia psychicznego.

Szkoła to nie tylko miejsce, gdzie dziecko zdobywa wiedzę zaplanowaną w programach nauczania, jest także niezwykle ważnym środowiskiem wywierającym ogromny wpływ na rozwój emocjonalny i społeczny ucznia. To tu młody człowiek poszerza sieć kontaktów społecznych, zdobywa przyjaciół i rozwija umiejętności społeczne. Ma też okazję poznać inne, niż w rodzinie wzorce dorosłych ról społecznych. Pod wpływem doświadczeń szkolnych uczeń utrwala bądź weryfikuje swój obraz świata, ludzi i własnej osoby. W związku z tym młodzi ludzie zarówno w okresie dziecięcym jak i dorastania potrzebują wsparcia. Szkoła jest jednym z kluczowych siedlisk, które może stymulować pozytywny rozwój młodego człowieka i reagować na jego problemy zdrowia psychicznego.

Pozytywny klimat szkolny wpływa na poprawę samopoczucia, odczucie szczęścia, poczucie przynależności, zdolność młodego człowieka do radzenia sobie ze zmianami, stresem. Ponadto wyzwania edukacyjne i odpowiedni poziom osiągnięć szkolnych wzmacniają poczucie własnej wartości i pewności siebie u ucznia. Pozytywny klimat szkolny łączy się ze zmniejszeniem ryzyka takich potencjalnych negatywnych sytuacji w szkole, jak nękanie czy wagarowanie. Ponadto wpływa na ograniczenie całej gamy negatywnych uczuć jak np. strach,

niepokój, przygnębienie czy utrata motywacji. Zdobyte w tym okresie umiejętności pozytywnego myślenia, racjonalnej oceny i poszukiwania rozwiązań trudnych sytuacji życiowych, pozwolą zachować równowagę emocjonalną przeciwdziałając depresją i myślom samobójczym. Ochrona zdrowia psychicznego młodych ludzi jest więc inwestycją na przyszłość. Zdrowie psychiczne dzieci i osób dorastających kształtuje się dzięki pozytywnym doświadczeniom we wczesnym okresie życia w kontaktach rówieśniczych oraz z opiekunami i kompetentnymi rodzicami, nauczycielami. Działaniami z otoczenia – rodziców i nauczycieli.

Mówiąc o zdrowiu psychicznym, należy pamiętać, że jest on integralną częścią ogólnego zdrowia człowieka. Istnieje ścisła zależność pomiędzy stanem zdrowia fizycznego dziecka, a jego zdolnością do nauki, osiągnięcia sukcesów, także na polu kontaktów społecznych.

Jednym z największych i najpoważniejszych czynników ryzyka i zagrożeń dla zdrowia psychicznego człowieka jest przemoc. Jest to zarówno przemoc ze strony dorosłych, jak również ze strony rówieśników. Przemoc rówieśnicza uznawana jest za najpoważniejszy czynnik ryzyka, ściśle związany ze szkołą. Przyczynia się ona do narastania wielu problemów w obszarze zdrowia psychicznego.

Problemy i zaburzenia u dzieci i młodzieży związane ze szkołą mogą przybierać postać:

- uszkodzenia ciała,
- zaburzeń lękowych, prowadzących w konsekwencji do fobii szkolnej,
- znacznego obniżenia samooceny,
- depresji,
- próby samobójczej,
- zaburzeń psychosomatycznych (ból brzucha, zawrotów głowy, trudności z koncentracją, trudności z zasypianiem, itp.),
- zachowań „wyładowujących” negatywne emocje (reakcje agresywne),
- obniżenia i pogorszenia wyników w nauce,
- sięgania po środki psychoaktywne, celem obniżenia narastającego w organizmie poczucia lęku,
- wagarów, zwolnień lekarskich.

Celami głównymi programu są:

- wyposażenie uczniów, nauczycieli i rodziców w wiedzę i umiejętności chroniące dzieci przed rozwojem problemów w obszarze zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- budowanie pozytywnego klimatu klasy i szkoły.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie umiejętności uczniów radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, budowanie przyjaznych relacji pomiędzy uczniami,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie oraz wrażliwość na potrzeby innych,
- wzbudzanie świadomości odczuwania własnych nastrojów.

8. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno-wychowawczym realizowanym przez wszystkich nauczycieli w trakcie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,

- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,

Wychowawcy:

- prowadzą w różnych formach szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów,
- przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy (dwa razy w roku),
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego (w porozumieniu z Radą Rodziców),

- opracowuje wspólnie z dyrektorem dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,

Psycholog, pedagog szkolny i pedagog specjalny:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi - indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo - Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości,
- w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie,
- często słyszą słowa uznania,
- uczą się stawiać sobie cele,
- w poczuciu bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość.

9. REALIZACJA ZADAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH WROKU SZKOLNYM 2023/2024

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Wspomaganie uczniów w zdobyciu wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego	Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia.	Działania informacyjne - dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia. Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez:

<p>stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych.</p>	<p>Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego - zajęcia z wychowawcą.</p> <p>Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p> <p>Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.</p> <p>Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie jest jedną z najważniejszych wartości w życiu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej, - prowadzenie pogadanek na temat zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych na godzinach wychowawczych, zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej, - uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin, - kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki, - udział w „Programie dla szkół”. <p>Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, wiedzy o społeczeństwie, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa.</p> <p>Prowadzenie zajęć wychowawczych nt. zdrowia i jego ochrony jako jednej z najważniejszych wartości w życiu.</p>
<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów -</p>	<p>Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie.</p> <p>Spotkania ze specjalistami.</p> <p>Gazetki ścienne i ulotki.</p>

	<p>kształtowanie wartości jaką jest odpowiedzialność.</p> <p>Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Spotkanie z przedstawicielami KPP w Lubaniu.</p>
<p>Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.</p>	<p>Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. Program "Bieg po zdrowie"</p> <p>Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<p>Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca).</p> <p>Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e-papierosów), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie (ulotki, plakaty); profilaktyka nowotworowa – Miesiąc Walki z Rakiem w październiku.</p> <p>Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo, bez alkoholu; organizacja konkursów.</p> <p>Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach.</p> <p>Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, w przypadku używania środków i substancji – wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p>

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji.</p> <p>Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych – wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne).</p> <p>Opieka nad samorządem uczniowskim.</p> <p>Przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.</p>
<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów,</p>	<p>Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet – kontrola rodzicielska”.</p> <p>Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p> <p>Tworzenie warunków do rozwijania komunikacji i współpracy w grupie (w tym w środowiskach wirtualnych).</p>	<p>Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy.</p> <p>Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.</p> <p>Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń.</p>

		<p>Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.</p> <p>Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.</p> <p>Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.</p> <p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>
Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	<p>Realizacja zajęć mających na celu modelowanie postaw empatii, asertywności.</p> <p>Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p>	<p>Zajęcia warsztatowe z psychologiem – rozwijanie empatii.</p> <p>Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju.</p>

C. Sfera rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań (kultura)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Budowanie systemu wartości – integracja	Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze,	Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, przyrody, geografii,

działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	poszanowania innych kultur i tradycji. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.	informatyki, wychowania do życia w rodzinie. Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz ze specjalistami. Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne. Filmy edukacyjne i materiały. Gazetki edukacyjne.
---	---	--

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Poznanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki,	Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.	Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). Realizacja zajęć na lekcjach wiedzy o społeczeństwie – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. Organizacja spotkań z policjantem. Konsultacje z pedagogiem.

<p>wychowania i opieki.</p>	<p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<p>Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach.</p> <p>Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>Filmy edukacyjne i materiały. Gazetki edukacyjne.</p>
<p>Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowych kontaktów.</p> <p>Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach.</p> <p>Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych, oraz dotyczącej ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym</p>	<p>Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego.</p> <p>Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, lekcje informatyki, wiedzy o społeczeństwie – lekcje na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci.</p> <p>Prowadzenie zajęć profilaktycznych – „Co to jest stalking?”.</p>

	przed reklamą).	
	Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.	

10. ORGANIZACJA ZAJĘĆ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH DLA UCZNIÓW

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań, dokumentacja
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna		
Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów " Bieg po zdrowie", "Program dla szkół" 4. Rozmowy indywidualne. 5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 6. Ankietowanie. 7. Redagowanie gazetek tematycznych. 8. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 9. Realizacja programu dla uczniów „Opieka zdrowotna i aktywność fizyczna jako główne czynniki prowadzenia zdrowego życia”. 10. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych. 11. Gimnastyka korekcyjna. 12. Zajęcia z logopedii. 13. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę. 	<p>Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań – dzienniki zajęć kół zainteresowań.</p> <p>Pedagog szkolny – dziennik pedagoga.</p> <p>Wychowawcy klas – dzienniki zajęć lekcyjnych.</p> <p>Nauczyciele koordynatorzy projektów – scenariusze projektów, dokumentacja pedagoga.</p> <p>Pielęgniarka szkolna – dokumentacja pielęgniarki szkolnej w ciągu całego</p>

	<p>14. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole: SKS.</p> <p>15. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych.</p> <p>16. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych oraz do bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach.</p>	<p>roku.</p> <p>Nauczyciele – dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów.</p> <p>Lekcje wychowawcze – dzienniki zajęć specjalistów.</p>
<p>Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, zasadami higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami. 3. Program profilaktyki próchnicy. 4. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 5. Konkursy plastyczne. 6. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców. 7. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 8. Realizacja działań promujących zdrowie. 9. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 10. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 11. Udział w akcji " Program dla szkół" 	<p>pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Lekarz stomatolog, pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów – scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy.</p> <p>Zajęcia z wychowawcami klas.</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach 	<p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców.</p> <p>Dziennik zajęć pedagoga, psychologa.</p>

	<p>nadzwyczajnych, w tym związanych z zagrożeniem zdrowia i życia w związku z pandemią koronawirusa.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Organizacja konkursu na temat używek dla uczniów klas IV–VI. 4. Organizacja konkursów na temat narkomanii, dopalaczy, HIV dla uczniów klas VI–VIII. 5. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. 6. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów. 	
II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje		
<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i ucznia oraz obowiązkami wynikającymi z roli ucznia i członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. 2. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 3. Prowadzenie pogadarek na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka – uświadamianie uczniom, do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby. 4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania. 5. Egzekwowanie zasad wynikających ze statutu szkoły i wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz Kodeksu ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki. 	<p>Nauczyciele klas - Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy - zasady dobrego wychowania, gazetka szkolna.</p> <p>Wychowawcy - system oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>

	6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji.	
Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i przestrzeganie obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedania się oraz o dobry klimat w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Organizowanie wieczorów poetyckich, konkursu „Mistrz życzliwości, mistrz dobrych manier” – indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne. 	<p>Wychowawcy - scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy, dziennik pedagoga.</p>
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Zajęcia warsztatowe „Nie dla agresji i przemocy w szkole”. 5. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 6. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 7. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy. 	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy klas.</p> <p>Dzienniki specjalistów.</p>

III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

<p>Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią, zapoznanie z zasadami bhp na lekcjach. 2. Organizowanie pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 4. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 5. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 6. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej przez uczniów. 	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy.</p> <p>Próbne alarmy przeciwpożarowe.</p> <p>Dyżury nauczycieli w czasie przerw.</p> <p>Dziennik pedagoga, dziennik bibliotekarza.</p>
<p>Kształtowanie umiejętności porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z TIK, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji. 2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I–III. 4. Dzień Bezpiecznego Internetu. 5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu. 6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 	<p>Wyznaczeni nauczyciele (zgodnie z odrębnym harmonogramem).</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> – omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych, – spotkania z przedstawicielami policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy), 	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki – dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele policji, przedstawiciele fundacji – materiały informacyjne.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – „Co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska. 3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura „Niebieskiej Karty”, gazetki tematyczne. 	
IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura		
<p>Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur.</p> <p>Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego, oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań zapobiegających dyskryminacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kultywowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 3. Uczniowie mają szacunek dla kultury i dorobku narodowego: <ul style="list-style-type: none"> – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym – uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych, – składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 	<p>Dokumentacja szkolna.</p> <p>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne. 	Uczestnictwo uczniów w działaniach – dziennik zajęć pedagoga, wychowawcy.

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. Informacje na temat niskiej frekwencji (pisemnie). Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki.	Organizacja warsztatów wynikających z potrzeb Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.

	<p>Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji.</p> <p>Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.</p>
--	--

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, na przykład na temat dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się („Mnemotechnika”, „Negocjacje i mediacje”). Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	Udostępnianie materiałów szkoleniowych. Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

11. EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnego pedagoga, psychologa i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienia społeczności szkolnej.

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu, oceniający rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji rada pedagogiczna zostanie zapoznana na radzie pedagogicznej podsumowującej.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pisarzowicach w dniu 27.09.2023 r.